

The background features several large, colorful, abstract shapes: a yellow swirl on the left, an orange swirl at the top, and a pink swirl on the right. Scattered throughout are numerous small, orange, triangular shapes pointing in various directions.

AKADEMİK BAŞARIYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE ALINACAK TEDBİRLER

Akademik başarı; öğrencinin bulunduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerlemedir.

Ancak çağdaş anlamda başarı kavramının akademik başarı ile sınıflandırılmayacağı, bilgi ve beceri gibi bilişsel davranışlar kadar, ilgiler, kişilik özellikleri ve tutumlar gibi bilişsel olmayan davranışları da içerdiği görülmektedir.

AKADEMİK BAŞARIYI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Duygusal Faktörler:

- Duygusal olgunlaşmama okul başarısında önemli rol oynar. Özellikle ergenlerde, mesleki ve eğitimsel yönelimdeki gençler gelecek planları konusunda kararsız kalırlar.
- Lise düzeyindeki başarılı ve başarısız öğrencilerin karşılaştırıldığı araştırmalar, başarılı öğrencilerin başarısız olanlara göre, kendilerini daha iyi kontrol edebilen, kısa süreli başarılarla karşı ilgi göstermeyen, daha çok gelecekle ilgili planlar yapan gençler olduklarını göstermektedir.
- Diğer taraftan, başarılı öğrencilerin başarılarını daha çok kişisel etkenlere, başarısız öğrencilerinde başarısızlıklarını daha çok çevresel etkenlere bağladıkları görülmüştür.

Motivasyon:

- Genellikle başarısız çocukların motivasyonu başarılılara oranla daha düşüktür.
Motivasyon artırmak için önce aile çocuğun kendine olan güvenini arttırmalıdır.
Çalışmaları ailesi tarafından desteklenmeyen ve sürekli eleştirilen çocuklar kendilerini değersiz olarak görür.
Çocukların motivasyonlarının düşük olmasının nedenlerinden biri de ailenin başarı çizgisinin ya çok düşük ya da ulaşılamayacak kadar yüksek olmasıdır.
- Başarısız öğrenciler, amaç eksikliği ve hedefe ulaşma çabaları açısından yetersizlik nedeni ile bir işi yapmak için sık sık başkalarının yönlendirmesine ihtiyaç duyarlar.

Zihinsel Faktörler

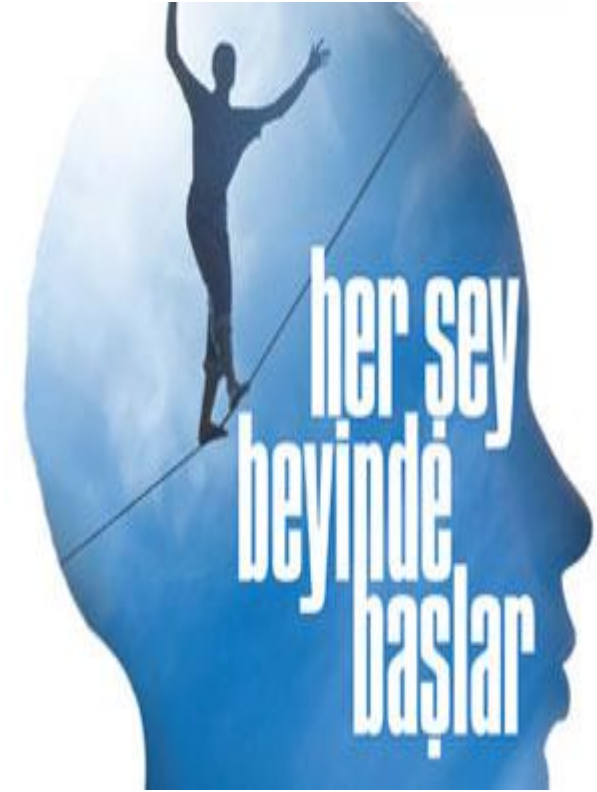

- Okul başarısızlığı olan öğrencilerle başarılı öğrencilerin zeka düzeyleri arasında belirgin farklılıklar görülmemektedir.

Ayrıca zeka ölçümünün başarıyı ölçmek için zayıf bir belirleyici olduğu bilinmektedir.

Araştırmalar, zihinsel yetenek düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha serbest, az denetimli bir ortamda, düşük olanların ise daha kontrollü bir ortamda başarılı olduklarını göstermektedir.

- Başarısız öğrencilerin tümevarım, tümdengelim gibi akıl yürütme süreçlerinde sayı ve hafıza kullanma konularında başarılı öğrencilerden daha düşük düzeyde oldukları söylenebilir.

Sınav Kaygısı:

- Araştırmalar başarısızlığın kaygı d¼zeyinin çok y¼ksek olmasına bağlı olduğunu g¼stermekte ve başarısız ¼đrencilerin kaygı d¼zeyinin başarılı ¼đrencilerin kaygı d¼zeylerinden belirgin derecede y¼ksek olduğunu ortaya koymaktadır.
- Sınav kaygısı olan ¼đrencilerin d¼ř¼k performans g¼stermelerinin en ¼nemli nedeni kaygıları değil, çalışma alışkanlıklarını kazanamamış olmaları ve sınav becerilerindeki yetersizliklerdir.
- alışmalar orta şiddette kaygı d¼zeyinin y¼ksek performans için gerekli olduğunu ortaya koymaktadır.
- Sınav kaygısı ve denetim odağı ilişkisi ile ilgili araştırmalarda, ¼đrencilere niçin başarısız oldukları sorulduğunda, d¼ř¼k kaygılı ¼đrenciler "ok k¼t¼ sınavdı" gibi dışsal fakt¼rler ¼zerine, y¼ksek kaygılı ¼đrenciler ise içsel fakt¼rlere, kendilerine y¼klemede bulunmuşlardır.

Ebeveyn Tutumları:

- Çocuğun öğrenmeye dönük tutumunu belirlemede ailenin tutumu ve değerleri son derece önemlidir. Ebeveynlerden birinin veya her ikisinin, okula ve öğrenmeye karşı olumsuz tutumu, çocuğunda okula karşı negatif duygular geliştirmesine yol açmaktadır.
- Başarılı çocukların annelerinin başarısız çocukların annelerinden daha fazla kontrol edici oldukları görülmektedir. Bu anneler daha sosyal, sınırlamadan kontrol edici, akıl yürütücü ve yerine göre ödüllendirici bir yapıya sahiptirler.
- Anne babası boşanmış veya mutsuz bir evliliği olan ailelerden gelen çocukların, mutlu bir evliliği olan aile çocuklarına oranla daha düşük başarı gösterdikleri görülmektedir.
- Aileleri tarafından yüksek düzeyde kabul gören ve desteklenen öğrenciler, kabul görmeyen, sürekli eleştirilen ve yeteri kadar desteklenmeyen öğrencilere oranla daha yüksek başarı motivasyonuna sahiptirler.

Arkadaşlık İlişkileri:

- Arkadaş grubu tarafından kabul görmek gençler ve çocuklar için güçlü bir ihtiyaçtır.
 - Gençlerin eğitimsel istekleri arkadaşlarının istekleriyle uyum içindedir ve ilişki yakınlaştıkça onların fikirlerinden etkilenme de artmaktadır.
- Başarılı ve başarısız öğrenciler üzerinde yapılan araştırmalar, başarısız öğrencilerin arkadaş grubunun etkisiyle okula ve ders çalışmaya dönük olumsuz tutumlar geliştirdiğini, cinsiyet farkı olmaksızın başarılı öğrencilerin arkadaşlarını başarılı öğrencilerden, başarısız öğrencilerin ise başarısız gruptan seçtiklerini ortaya koymaktadır.
- Eğitimsel amaçlar gerçekleştirilirken bir çok konuda ailede ve arkadaşlar arasında uzlaştırılmayacak farklılıklar yaşanabilir. Ergenlikte arkadaş etkisi daha baskındır ve bir de aile ile çocuk arasındaki ilişkiler bozursa ailesel etkiler iyice azalabilir.

Okul-Öğretmen Faktörü:

- Sınıfta kalma sisteminin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi araştırıldığında erkek öğrenci olmak, sosyo-ekonomik düzeyi düşük olmak, azınlıktan gelmek gibi özelliklere sahip olanların daha çok sınıfta kaldıkları ve tekrar edilen sınıfın öğrencilere daha iyi bir performans getirmediği belirlenmiştir.
- Çocuğun sınıftaki davranışlarını dikkatle gözlemleyen öğretmen, öğrenci için hangi eğitimin uygun olacağı hakkında doğru kararlar verebilir. Öğrenci hakkındaki dosya bilgilerinin öğretmenler tarafından düzenli tutulması ve güncellenmesinin, öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu görülmektedir.

Ders Çalışma Yöntemi:

- Başarılı ve başarısız öğrencilerin zeka düzeyleri açısından belirgin farklar olduğu söylenemez. Ancak başarılı öğrenciler çalışma alışkanlıkları, uyum, dinleme ve gözlem açısından başarısız öğrencilere göre daha iyidirler.
- Özetleme, not alma gibi aktiviteleri kullanma becerisi; hafıza kapasitesi veya önceki bilginin transferi gibi öğrenciye ait özellikler; metin düzenleme ve kavramsal güçlük gibi öğrenilecek konuların yapısı; çocuğun ders çalışırken öğrenmesini kolaylaştıran veya zorlaştıran faktörlerdir. Okuma ve altını çizme gibi diğer stratejilerden daha derin bir çalışma gerektiren not almanın başarılı öğrencileri başarısız öğrencilerden ayıran önemli bir faktör olduğu görülmektedir.
- Ders çalışırken öğrenme dışında başka kaygıların olması, öğrenmenin verimini düşürmektedir. Çocuk eğer parasal sıkıntılar yüzünden bir işte çalışıyor, anne baba arasındaki çatışmalar da arada kalıyor ya da arkadaşlık ilişkilerinde sorunlar yaşıyorsa (ergenlikte özellikle kız-erkek arkadaşlıklarında) öğrenmesi olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle anne babalar çocuklarını mümkün olduğu kadar çatışma ve stresten uzak tutmalıdır.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Öğrencileri ayrı ayrı tanımaya çalışmalıdır. Onları farklı sosyo-ekonomik ve kültürel dünyalardan gelen, farklı potansiyele sahip bağımsız bireyler olarak kabul etmek ve değerlendirmeleri bu ölçüye göre yapmak "kıyaslama" yanılığısına düşmeyi engelleyecektir.
- Öğretmenin öğrencinin ders başarısına ilişkin olarak olumsuz beklenti içinde olmasının bile başarısızlığa yol açtığını göz önünde bulundurarak önyargısız olmalıdır.
- Öncelikle davranış bozukluğu veya uyum sorunu gösteren öğrencilerin sorunlarıyla meşgul olunmalıdır. Ancak bu takdirde sınıfta öğrenme ortamı oluşabilir.
- Başarısız öğrencilerin başarabileceği bir "konu" ya da "etkinlik" mutlaka vardır. Önemli olan bu fırsatın çocuğa verilmesidir. Başarması ve arkadaşlarıyla paylaşması için tüm çocuklar desteklenmelidir.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Ders dışı konular öğrencinin ilgisini çeken konularsa bunun gerisinde bir özel yeteneğin olduğu göz önünde bulundurularak çocuğa akademik yönden başarısız olsa bile bu konulara zaman ayırma şansı verilmelidir. Akademik konuların ürünü olmayan ihtiyaçlar akademik konuların ürünü olanlar kadar önemli ve insanı mutlu eden ihtiyaçlardır.
- Öğrencinin bilgilerin verilişi sırasında neler yaşadığı, hangi duyguların içinde bulunduğu, dışarıda olup bitene nasıl tepki verdiği, o bilgilerin yaşantısal ve gerçek anlamlarıdır. Öğretmenin öğrencinin ihtiyaçlarını fark edip onlara duyarlı olması ve bilgileri öğrencinin ihtiyaçlarına uyarlayabilmesi öğrenmeyi kolaylaştırır.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Okulda duygusal nitelikli öğrenmelere önem verilmemektedir. Oysa en köklü davranış değişiklikleri bu tür öğrenmelerle sağlanır. İnsanlarla olumlu ilişkiler kurma, başkalarına karşı olumlu tutumlar geliştirme ancak gerçek yaşantılarla sağlanır.
- Tüm bunların ötesinde bireyin sadece okulda değil tüm yaşamında başarısız olma olasılığının önüne geçilebilmesi için başarısızlık sorunu ele alınırken öğrenciye yapılacak her türlü yardımın psikolojik yardımla desteklenmesi sorunun temelden çözülebileme olasılığını arttırır.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Öğretmenlerin meslek tecrübesi, eğitim anlayışları, kullandıkları yöntem ve teknikler başarı üzerinde etkili olmaktadır.
- Okul yöneticileri okulda başarısız olan öğrenci için çocuğun öğretmenleri, rehberlik servisi, öğrencinin velisi ve rehberlik araştırma merkezi gibi çeşitli kurum ve kuruluşların işbirliği içinde çalışılmasına gerekli desteği sağlamalıdır.
- Okul rehber öğretmenleri gerekli çalışmalarını yaptıktan sonra anne babalara ve öğretmenlere rehberlik yaparak çocukta başarısızlığa yol açan nedenlerin saptanmasına yardımcı olabilirler.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Öğretmenler yoksul çevrelerden gelen çocukların kolay öğrenebileceği öğretim yöntemleri geliştirilebilmelidir. Bu çocukların öğrenmelerini kolaylaştırmak için okul içinde özel sınıflar açılarak ek çalışma yapmaları sağlanabilir, müze tiyatro vb. gibi yerlere çeşitli geziler düzenlenebilir.
- Öğretmenin en önemli görevlerinden birisi, çocukların yetenek ve ilgilerini erken yaşta tespit ederek, bunlar doğrultusunda eğitimi bireyselleştirmektir.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

- Gerek bedensel gerekse zihinsel beceri kazandırma, eğitimin çok önemli amaçlarından biridir. Mantıksal düşünme, felsefe, matematiksel düşünme gibi zihinsel beceriler kadar, bedensel beceriler, el becerileri, sanatsal etkinlikler de çok önemlidir. İyi bir okul bunları geliştirmeye de önem vermelidir.
- Başarılı bir öğrenme ortamının oluşturulması büyük ölçüde iyi bir öğrenci öğretmen diyalogunun oluşmasına bağlıdır. Öğrencinin bireysel özelliklerini tanıyan, başarısı nedeniyle sınıf içinde onun gururunu okşayan, başarısız olduğunda destek gösteren öğretmen çocuğun ders başarısını olduğu kadar grup içindeki durumunu da etkiler. Güven duygusu hisseden çocuk sınıf içindeki uyumunda olduğu kadar ders başarısında da gelişme gösterir.

İDARECİYE ÖNERİLER

- Etkili bir idareci, iyi bir okulun meslek doyumu yüksek öğretmenler tarafından oluşturulabileceğinin farkındadır. Öğretmenlerle ilişkisinde ana baba rolüne girip onları çocuk yerine koyarak iletişim kurmak yerine, kendilerinin de bir öğretmen olduğunu unutmadan, yetişkin yetişkine iletişime geçerek, karar aşamalarında ve uygulamalarda sorumluluğun paylaşıldığı demokratik bir ortam yaratır.

İyi bir idareci, okulda eğitim için gerekli araç gereç vb. gibi ihtiyaçların sağlanması ve korunması, işlerin yönetmeliklere bire bir uymasına önem verdiği kadar hatta bunlardan da çok öğretmenin motivasyonuna, çalışma ortamına, ihtiyaçlarına önem veren idarecidir.

İDARECİYE ÖNERİLER

- İdarenin çocuklara yaklaşımının öğretmenlerin yaklaşımı ile çeliştiği durumlar olabilmektedir.

Bu durum öğretmenlerin çocuklara yönelik çalışmalarını etkileyen, öğretmen ile öğrenciyi karşı karşıya getiren önemli sorunlara neden olabilmektedir.

Çünkü öğrenciyle ders içinde ve dışında sürekli birlikte olan, dolayısıyla öğrencilerin gelişimini yakından takip eden ve ihtiyaçlarından haberdar olan bir kişi olarak öğretmen çalışmalarında idareden destek beklemektedir.

DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN
TEŞEKKÜRLER...